

När krävs oljeavskiljare?

Verksamheter där det finns risk för att olja eller oljeförorenat vatten kan nå spill- eller dagvattennätet ska normalt ha en oljeavskiljare. Utan oljeavskiljare kan oljan nå reningsverket eller sjöar och vattendrag och medföra skada.

Varför en oljeavskiljare?

I en oljeavskiljare avskiljs olja och slam från vattnet vilket minskar den negativa påverkan på miljön. Det är viktigt att minska mängden olja och slam som släpps ut eftersom den ger en direkt nedsmutsning av miljön, till exempel i sjöar, vattendrag och grundvatten. Om olja kommer ut i vattnet i ett skyddsområde för dricksvatten kan det få stora konsekvenser för dricksvattenförsörjningen. Olja kan även skada den biologiska reningen i reningsverken. Med oljan följer ofta föroreningar som avsätts i slammet, till exempel tungmetaller och organiska ämnen som är svåra att bryta ner.

Vilka verksamheter ska ha oljeavskiljare?

Gryaab ansvarar för avloppsreningen i Göteborgsregionen. De är inte skyldiga att ta emot avloppsvatten som innehåller för mycket föroreningar till exempel olja eller metaller. Gryaabs riktlinjer för slam- och oljeavskiljare anger vilka typer av verksamheter som ska ha oljeavskiljare samt hur ofta dessa ska kontrolleras och besiktigas med mera. Exempel på sådana verksamheter är bensinstationer, fordonstvättar, verkstäder, parkeringshus och verksamheter med hantering av oljor och andra lätta vätskor till exempel skrotar och olje- och kemikaliedepåer. Riktlinjerna finns på Gryaabs webbplats www.gryaab.se.

Den som driver en verksamhet där olja kan släppas ut är ansvarig enligt miljöbalken. Detta innebär att den som orsakar

eller riskerar att orsaka utsläpp ska bekosta de förebyggande eller saneringsåtgärder som behövs.

Så fungerar en oljeavskiljare

När vattnet rinner genom oljeavskiljaren fångar den upp olja och slam. Alla oljeavskiljare utnyttjar skillnaden i densitet mellan vattnet och det som ska avskiljas. Olja är lättare än vatten och flyter upp till ytan och lägger sig ovanpå vattnet, medan det tyngre slammet sjunker till botten. För att oljan ska hinna stiga till ytan är det viktigt att avskiljaren är rätt utformad och dimensionerad. Äldre oljeavskiljare, oftast klass 2, har sämre rening och klarar sällan dagens krav. Nyare oljeavskiljare, oftast klass 1, har bättre rening eftersom vattnet passera genom koalescens- eller lamellfilter där de små dropparna slås samman till större. Observera att oljeavskiljaren inte är en fullständig reningsanläggning utan bara till viss del skiljer oljefraktioner från vattnet.

Kemikalier påverkar

Användning av vissa rengöringsmedel och andra kemikalier kan medföra att den uppsamlade oljan istället följer med ut i avloppsnätet.

Om fett eller olja blandats (antingen kemiskt genom till exempel rengöringsmedel eller mekaniskt genom till exempel en högtryckstvätt) kan avskiljningen ta mycket lång tid. En förutsättning för att en oljeavskiljare ska fungera är, att man använder ett så kallat självspaltande eller självseparerande avfettningsmedel. De avfettningsmedel, som inte tillhör denna grupp, till exempel petroleumbaserade tvättmedel, ger en stabil blandning av olja och vatten, alltså olja avskiljs inte från vattnet i oljeavskiljaren. Oljedropparna är då så små att de inte har tillräcklig flytkraft för att stiga till ytan, även en klass-1 oljeavskiljare har då liten reningseffekt. För att rena sådant vatten krävs istället annan reningsteknik.

Krav på besiktning och kontroll

För att en oljeavskiljare ska fungera på det sätt som den är konstruerad för, krävs skötsel och kontroll och regelbunden tömning av oljan och slammet. I Göteborg ska kontroll och besiktning av oljeavskiljare ske enligt standarden SS-EN 858-2.

6-månaderskontroll

Oljeavskiljare ska genomgå kontroll vid behov, men minst en gång var sjätte månad. Kontrollen innebär bland annat att olje- och slamnivå mäts samt att larmet och eventuellt koalescensfilter kontrolleras. En 6-månaders kontroll per år ska utföras av person som genomgått godkänd utbildning, den andra kontrollen kan du eller någon av dina anställda göra förutsatt ni har god kunskap inom området.

Exempel på företag som genomför utbildningar är STOR och ACO, men det kan även finnas andra likvärdiga utbildningar. På www.goteborg.se/oljeavskiljare finns en lista på entreprenörer med personal som har genomgått godkänd utbildning.

5-årsbesiktning

Oljeavskiljare ska genomgå besiktning vart 5:e år. Besiktning innebär att det kontrolleras att oljeavskiljaren är tät och fungerar. Krav på 5-årsbesiktning gäller alla oljeavskiljare. Besiktningen ska utföras av person som genomgått godkänd utbildning.

Tömning

Oljeavskiljare ska tömmas vid behov. Generellt rekommenderas toppsugning vid 5 cm oljeskikt och slamsugning när slamskiktet är 15 cm, om inget annat anges av tillverkaren.

Skickas till Kretslopp och Vatten

En gång per år ska följande skickas till Kretslopp och Vatten, Göteborgs stad:

- protokoll från 5-årsbesiktning (om det gjorts under året)
- protokoll från senaste 6-månaderskontroll (utförd av person med godkänd utbildning)
- protokoll från senaste tömning (om oljeavskiljaren behövde tömmas vid kontrolltillfället)

Krav som ställs på oljeavskiljaren

Alla nya oljeavskiljare ska uppfylla kraven i Europastandard och Svensk Standard SS-EN 858-1. Oljeavskiljare ska vara utrustade med provtagningsmöjligheter för utgående vatten samt med oljenivåalarm, som både visar en varningslampa och har en ljudsignal som låter vid för hög oljenivå. Enligt standarden ska oljeavskiljare normalt vara utrustade med avstängningsventil. En avstängningsventil är också att rekommendera.

För att uppfylla klass 1-kraven får oljeavskiljaren vid test endast släppa ut restoljeprodukter med mindre än 5 mg/liter flöde. En klass 2 oljeavskiljare (gravimetrisk) får som mest släppa ut 100 mg/liter.

Hur ska avfallet tas omhand?

Avfallet som samlas upp i en oljeavskiljare kan faktiskt sägas vara sorterat. På botten finns slam, på ytan finns olja och mellan dessa avfall finns spillvatten som ska vidare ut i spillvattennätet. Slam och olja är farligt avfall. Tömning får endast ske av företag med tillstånd att transportera farligt avfall. Transportdokument för avfallet ska upprättas.

Krav på rening av dagvatten

Om det rör sig om risk för utsläpp till dagvattennätet är en oljeavskiljare sällan tillräckligt och kan behöva kompletteras med någon annan typ av rening.

För krav på rening av dagvatten se [Krav på rening av dagvatten - Företagare - Göteborgs Stad \(goteborg.se\)](http://www.goteborg.se/krav-pa-rening-av-dagvatten).

Mer information

Läs gärna miljöförvaltningens faktablad om farligt avfall och kemikalier.

Du hittar dem på www.goteborg.se

Råd och regler för anslutning till Ryaverket finns på www.gryaab.se